

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۲/۱۳

احسان الله ارينزی

افریقا

(قسمت سی و یکم)

جیبوتی Djibouti

(قسمت اول)

نام اختصاری: Dj

نام رسمی: جمهوری جیبوتی Republic of Djibouti

نام جهانی: جیبوتی Jibuti (عربی) و Dijibouti (فرانسوی)

نام های محلی: عفار و عیسای فرانسوی French Territory of the Afar and Issas و سومالی لند French Somali Land.

نوت: نام این کشور از نام پایتخت آن گرفته شده است.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره شمالی. جیبوتی در کناره شرقی براعظم افریقا یا شاخ افریقا Horn of Africa، در کنار غربی خلیج عدن، در جنوب باب المندب، روبروی یمن، بین طول البلد های شرقی 41° - 43° و عرض البلد های شمالی 11° - 13° موقعیت دارد.

مساحت: 23200km^2 یا 8461 میل مربع (یکصد و سی و یکمین کشور جهان). خشکه 23180km^2 و آب 20km^2

حدود اربعه:

شمال: اریتریا Eritrea – 109Km،

شمال غرب: ایتوپیا (حیشه)،

جنوب: سومالیا Somalia – 58Km و ایتوپیا Ethiopia،

شرق: خلیج عدن Gulf of Adan،

غرب: ایتوپیا (بشمول سرحدات جنوبی و شمال غربی) – 349Km.

جیبوتی با خشکه 516km و با آب 314km سرحد دارد.

کوه ها: گودا Goda، موسی علی Mousa Ali، گاربی Garbi، مابلا Mabla و داگوین Dagouein.

قل مرتفع: گاگو Gagou – 2030m، موسی علی Musa Ali – 2028m، میگو ارونگ Mego

1694m – Arong و نارارت Nararte – 1677m

دریاها: جیبوتی دریای دایمی و پر آب ندارد. در مواقع بارانی دریاها به جریان می افتند که به حساب نقطه وصل

آن به دو گروپ تقسیم میشوند: باب المندب: وایما Weima، گالالی Galale و گوتوی Goutoi.

خلیج تاجورا Gulf of Tadjoura: اوبوک Obock، سادای Sadai و امبادو Ambado.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

اقلیم: جیبوتی هوای تا سرحد سوزان گرم و خشک دارد. درجه متوسط هوای این کشور در ماه های جنوری 30°C و در ماه های جولای 35°C ثبت شده است. اگر چه جیبوتی نزدیک خلیج عدن و بحیره سرخ موقعیت دارد؛ اما باران کم دارد. میزان بارنده گی متوسط سالانه درین کشور 200mm میباشد.

سایر خصوصیات جغرافیایی: جیبوتی یک کشور نیمه کوهستانی است که کوه ها و قله های بلند ندارد. بعضی مناطق شرقی و جنوبی این کشور با جنگلات پوشانیده شده اند. قسمت اعظم خاک جیبوتی مرتفع بوده و بیابان ها آن را دربر گرفته است، تنها در شرق یک نوار ساحلی پست و هموار دارد که طول آن 400Km و عرض آن بین ۱۳ تا 15Km میباشد. در شرق جیبوتی یک خلیج کوچک بنام تاجورا Tadjoura موقعیت دارد که در وسط آن یک جزیره نیز به این نام وجود دارد، دریا های کوتاه این کشور، که فقط در موسم باران آب میداشته باشد. بدو طرف یعنی خلیج عدن (باب المندب) و خلیج تاجورا جریان دارند.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه جیبوتی از سطح بحر (لک اصل Lac Assal) با ارتفاع 155m و مرتفع ترین آن (موسی علی Moussa Ali) است که 2028m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: جیبوتی Djibouti. نفوس 600000 نفر

نفوس: 994974 (جولای – ۲۰۲۴).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس جیبوتی قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km^2	41.26 نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	113.13 نفر
نفوس شهری	78.4%
نفوس دهاتی	21.6%
فیصدی شهری شدن	1.56% (۲۰۲۵ – ۲۰۲۰)
0 – 14 ساله	29.97% (مرد 138,701 و زن 137588 نفر)
15-24 ساله	20.32% (مرد 88399 و زن 98955 نفر)
25 – 54 ساله	40.73% (مرد 156016 و زن 219406 نفر)
55 – 64 ساله	5.01% (مرد 19868 و زن 26307 نفر)
بالا تر از 65 ساله	3.97% (مرد 16245 و زن 20319 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/ زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.01 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	0.9 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	0.7 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 – ۶۳ سالگی	0.72 مرد/ زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.65 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.83 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	۲۲,۲۵ نفر
مرگ و میر در هزار نفر	۷,۱۲ نفر
رشد سالانه نفوس	1.97%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	۴۶/۸۹ (پسران ۵۴/۱۴ و دختران ۳۹/۴۳)

اوسط عمر در کل نفوس	۶۵/۳ سال
اوسط عمر در مردان	۶۲/۷۲ سال
اوسط عمر در زنان	۶۷/۹۶ سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	۲/۱۵
اوسط سن مادران در زایمان اول	۲۳
مرگ و میر زنان در هر تولد ۱۰۰۰۰۰	248 نفر

تقسیمات اداری: جیبوتی دارای ۶ ولسوالی District است: علی صباح Ali Sabieh، آرتا Arta، دیکیل Dikhil، جیبوتی Djibouti، اوبوک Obock و تاجورا Tadjourah. شهرها:

علی صباح Ali Sabih، نفوس ۵۵۰۰۰ نفر، تاجورا Tadjourah، 22193 نفر، اوبوک Obock، ۱۷۷۷۶ نفر، دیکیل Dikhil، ۱۲۰۴۳ نفر، آرتا Arta، ۶۰۲۵ نفر، هولهل Holhol، ۳۵۱۹ نفر. نژاد: سیاه، سفید و مشترک. عیسی Issa (سومالیایی) 60%، عفار Affar – 35%؛ فرانسوی ها و سایر اروپایی ها و عرب ها و حبش ها (ایتوپیا) 5% زبان: فرانسوی (رسمی)، عربی (رسمی)، سومالیایی و عفار. رسم الخط: عربی و کمتر لاتینی.

دین و مذهب: اسلام 94% و مسیحی 6% طرز حکومت: جمهوری ریاستی. قانون اساسی جدید جیبوتی در یک همه پرسی در چهارم سپتمبر سال ۱۹۹۲ تصویب و نافذ شده است. در سال ۲۰۱۰ درین قانون تعدیلاتی به عمل آمده است. رییس جمهور فعلی این کشور اسماعیل عمر گوپله Ismail Omar Guelleh (تولد: ۲۷ نومبر ۱۹۴۷؛ وظیفه: ۸ می ۱۹۹۹) و نخست وزیر عبدالقادر کمال محمد Abdoukader Kamil MOHAMED (تولد: ۱ جولای ۱۹۵۱؛ وظیفه: ۱ آپریل ۲۰۱۳) میباشند. رییس جمهور جیبوتی با رای مردم برای ۵ سال انتخاب میشود و دو دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ ۹ آپریل سال ۲۰۲۱ صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال ۲۰۲۶ دایر خواهد شد.

نخست وزیر این کشور از سوی رییس جمهور و وزرای کابینه از سوی نخست وزیر انتخاب میشوند که در برابر رییس جمهور مسولیت دارند.

پارلمان National Assembly جیبوتی ۶۵ عضو دارد که به رای مردم برای ۵ سال انتخاب میگرددند. آخرین انتخابات پارلمان جیبوتی بتاريخ 24 فبروری ۲۰۲۳ صورت گرفته و انتخابات آینده در سال 2028 دایر خواهد شد. سن رای دهی در این کشور ۱۸ سالگی و رای دهی عام میباشد.

نظام حقوقی جیبوتی بر قوانین مدنی فرانسه، اصول اسلام و روایات عنعنوی مردم استوار است. ستره محکمه Supreme Court (۱۰ قاضی) و محکمه قانون اساسی (اداری ۶ قاضی) عالیترین ارگان قضایی این کشور است. جیبوتی بعد ازین در همه ولایات محاکم استیناف و یک محکمه دولتی State Court دارد که در سال ۲۰۰۳ جای محکمه شرعی را گرفت.

احزاب سیاسی:

مرکز دموکرات های متحد Center for United Democrats (رهبر: احمد محمد یوسف Ahmed Mohamed YOUSSEF)،

حزب دموکراتیک تجدید یا نو کردن Democratic Renewal Party (رهبر: عبدالحی حاماریتی Abdul Hai Hamariteh)،

حزب پیشرفت جیبوتی Djibouti Development Party (رهبر: محمد داوود چیم Mohammad Daoud Chechem)،

جبهه احیای وحدت و دموکراسی Front for Restoration of Unity and Democracy (رهبر: علی محمد داوود Ali Mohamed DAOUD)، جنبش برای نوسازی و توسعه دموکراتیک Movement for Democratic Renewal and Development (رهبر: دهر احمد فراح Daher Ahmed FARAH). گروه های فشار: اتحادیه های صنفی، کمیسیون حقوق بشری، سازمان های حفظ حقوق زنان و اقلیت ها. روز آزادی: ۲۷ جون (۱۹۷۷ از فرانسه). رخصتی ملی: روز آزادی، ۲۷ جون عضویت در ملل متحد UN: ۲۸ اگست ۱۹۷۷ عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AFESD, AMF, AU, CAEU (candidates), COMESA, FAO, G-77, IBRD, ICAO, ICCT, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRC, IGAD, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ITU, ITUC (NGOs), LAS, MIGA, MINURSO, NAM, OIC, OIF, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: دو پارچه افقی مساوی. بالا آبی و پایین سبز کمرنگ. بطرف چپ بیرق ملی جیبوتی یک مثلث سفید وجود دارد که دو نوک آن با دو کنج بیرق منطبق است و یک ستاره سرخ در میان آن قرار دارد. سرود ملی: سرود ملی جیبوتی (جیبوتی Djibouti) نام دارد که شعر آنرا Adem Elmi و موزیک آنرا Abdi Robleh در سال ۱۹۷۷ تنظیم نموده اند. نشان ملی: دو خوشه گندم در دو سمت دایره. وسط بالا ستاره سرخ، پایان دو شمشیر به سمت های راست و چپ.